

SOSIAALI- LÄÄKETIETEELLINEN AIKAKAUSLEHTI

JOURNAL OF SOCIAL MEDICINE

Päätoimittaja
Kristiina Manderbacka
editor@socialmedicine.fi

Toimitussihteeri
Krister Björklund
toimitussihteeri@socialmedicine.fi
040-747 8953

Toimitusneuvosto
Elina Hemminki, Lasse Kannas, Jaakko Kaprio,
Antti Karisto, Liisa Keltikangas-Järvinen, Simo Kokko,
Eero Lahelma, Risto Lehtonen, Esa Läärä,
Jouko Lönnqvist, Heikki Murtomaa, Ritva Nupponen,
Kari Poikolainen, Pekka Puska, Arja Rimpelä,
Elianne Riska, Leena Räsänen, Sirkka Sinkkonen,
Harri Sintonen, Lyly Teppo, Antti Uutela, Jussi Vahtera,
Tapani Valkonen, Hannu Vuori

Julkaisija
Sosiaalilääketieteen yhdistys ry
Socialmedicinska föreningen rf

Puheenjohtaja
Ilmo Keskimäki
Stakes, PL 220, 00531 Helsinki,
ilmo.keskimaki@stakes.fi

Sihteeri
Tuulikki Vehko
PL 598, 00101 Helsinki,
sihteeri@socialmedicine.fi

Neljä numeroa vuodessa
Tilaushinnat vuonna 2007: Jäsenet 35 €
opiskelijat 16 € (Sosiaalilääketieteen
yhdistyksen jäsenmaksu), muut, yhteisöt ja
tilaukset ulkomaille 39 €,
irtonumerot 10 € + postikulut

ISSN 0355-5097
Vammalan Kirjapaino Oy 2007

P ä ä k i r j o i t u s

1/2007
44. VUOSIKERTA

Lehti syntyy yhteistyönä

Sosiaalilääketieteellisen aikakauslehden 44. toimintavuoden alkaessa voin uutena päätoimittajana ottaa tehtävän vastaan luottavaisena. Lehdellä on vakiintunut kirjoittaja- ja lukijakunta, aktiivinen ja keskusteleva toimitus, hyvä asiantuntijaverkosto ja kokenut toimitussihteeri. Lehti ilmestyy ajantasaisesti ja sen taloudellinen tilanne on kohtuullinen. Näyttääkin siltä, että kotimaisella vertaisarviointia käyttävällä, monitieteisellä ja menetelmällisesti monimuotoisella lehdellämme on vakiintunut paikkansa suomalaisessa tieteellisessä keskustelussa.

Kuten kaikki tieteelliset lehdet, myös Sosiaalilääketieteellinen aikakauslehti on yhteistyön tulosta. Omistajan, Sosiaalilääketieteellisen yhdistyksen, näkökulmasta on kyse alan tieteellisen tutkimuksen levittämisestä ja vaikuttavuudesta. Lehti perustettiin vuonna 1962 julkaisemaan terveyspolitiikan tueksi tarvittavaa tutkimustietoa. Se on käsittääkseni edelleen lehden päätehtävä, vaikka terveystieteellisesti tärkeät asiat tuntuvat vain mutkistuneen. Yhteiskunnalliset haasteet ovat kasvaneet ja asenneilmapiirissä ja myös puhetoissamme tapahtuu jatkuvasti muutoksia, jotka ovat tärkeitä silloin, kun ne muuttavat tapamme jäsentää todellisuutta. Lukijoille on keskeistä, että lehti tarjoaa korkeatasoisia artikkeleita heitä kiinnostavista aiheista äidinkielellä. Kirjoittajille puolestaan on tärkeää tarjota korkeatasoinen, luotettava ja toimiva julkaisukanava käsikirjoituksille.

Lehden tekemisen edellytys on päätoimittajan, toimitussihteerin, muun toimituksen ja arvioijina toimivien asiantuntijoiden toimiva yhteistyö. Kiitos lehden tähänastisesta onnistumisesta kuuluu kaikille lehden tekemiseen osallistuneille. Lehdellä on hyvin toimiva toimitus ja ilokseni kaksi entistä päätoimittajaa, Sakari Suominen ja Päivi Topo jatkavat lehden toimituksessa. Monet suomalaiset sosiaalilääketieteilijät ovat toimineet asiantuntijoina tukien näin päätoimittajaa ja toimitusta julkaisupäätösten tekemisessä. Vaikka julkaisemispäätökset ja vastuu niistä on päätoimittajan, ovat sekä asiantuntija-arviot että toimitus korvaamattomia. Yksi ihminen ei voi tuntea hyvin koko lehden monitieteistä ja -menetelmäistä tutkimusalaa. Lehdelle on myös tarjottu tasaisesti artikkelikäsitteitä julkaistavaksi. Toivon, että sekä tutkijanuransa alussa että siinä pidemmällä olevat tutkijat kokevat jatkossakin lehden kiinnostavana julkaisukanavana ja että alan asiantuntijat edelleen kokevat tehtäväkseen arvioida lehteen tarjottuja uusia artikkelikäsitteitä.

Konkreettiset muutokset päätoimittajan vaihtuessa ovat pieniä. Kirjoittajaohjeita on päivitetty ja lehti siirtyy kokonaan sähköiseen käsikirjoitusten käsittelyprosessiin, jonka toivon nopeuttavan käsittelyä. Lehti aloittaa myös arkistonsa siirtämisen sähköiseen muotoon tämän vuoden numeroista, jotka on tarkoitus saattaa verkosta luetaviksi ensi vuoden alusta alkaen. Selvitämme toimituksen kanssa myös mahdollisuuksia lehden vanhojen numeroiden siirtämisestä sähköiseen muotoon.

Tuoreessa kirjassaan Raija Julkunen (2006) pohtii sosiaalisen käsitteen katoamista hyvinvoinnista käytävästä poliittisesta nykykeskustelusta: sosiaalipolitiikan sijasta nykyisin puhutaan hyvinvointipolitiikasta ja sosiaalisen vastuun sijasta hyvinvointivastuusta. Julkunen muistuttaa, että sosiaalisella on sävyjä, jotka hyvinvoinnin käsitteeltä puuttuvat. Nämä sävyt liittyvät muun muassa ihmisten keskinäisiin suhteisiin, yhteisvastuuseen ja avunantoon. Nykysuomen etymologisen sanakirjan (Häkkinen 2004) mukaan sosiaalinen juontuu sanasta *socialis* (yhteiskunnallinen, yhteisön elämään liittyvä), joka taas on johdos yhteistä tai kumppania merkitsevästä sanasta *socius*. Julkunen sanoo käyttävänsä hyvinvointi ja sosiaalinen -sanoja kirjassaan rinnakkain pitääkseen tätä sosiaalista hengissä. Sosiaalilääketieteilijöillä ja Sosiaalilääketieteellisellä aikakauslehdellä voisi olla nykykeskustelussa samantapainen tehtävä ylläpitää sosiaalisen ihmisten keskinäisiin suhteisiin, yhteisvastuuseen ja avunantoon liittyviä merkityksiä lääketieteessä ymmärrettynä yleiskielisessä merkityksessään, eli kaikessa terveyteen liittyvässä.

KIRJALLISUUS

Julkunen R. Kuka vastaa? Hyvinvointivaltion rajat ja julkinen vastuu. Stakes. Gummerus, Vaajakoski 2006.

Häkkinen K. Nykysuomen etymologinen sanakirja. WS Bookwell Oy, Juva 2004.

KRISTINA MANDERBACKA